

Отже, спроможність підприємства вчасно здійснювати платежі, фінансувати свою діяльність на розширеній основі, переносити непередбачені потрясіння і підтримувати свою ліквідність в умовах стратегічної спрямованості свідчить про його стійкий фінансовий стан.

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Чумак К.М., студентка ОКР «Магістр», спец. «Фінанси»*

*Науковий керівник – Гринів Л.С., д.е.н., професор

Фінансове планування є необхідним елементом управління економікою. Якщо фінанси охоплюють усі аспекти діяльності підприємств, то фінансове планування виражає їх у відповідних фінансових показниках, що використовуються в управлінні економікою. Без фінансового планування неможливо досягти рівня управління економікою, що забезпечить підприємству підвищення ефективності, успіх на ринку, розширення матеріальної бази, успішне вирішення соціальних питань і матеріального стимулювання працівників. У цьому зв'язку в умовах ринку потрібен значно вищий, ніж існує нині, науково-обґрунтований рівень планування фінансово-господарської діяльності підприємства.

В сучасних умовах, коли система галузевого планування втратила своє значення і повністю зруйнована, на більшості підприємств не приділяється необхідної уваги фінансовому плануванню через нестабільність фінансової системи, взаємні неплатежі, значний податковий тягар тощо. Підприємці вважають, що це є зайве, але в умовах перехідного періоду, для виходу з кризи складання планів є не тільки раціональним але і необхідним для нормального функціонування суб'єкта господарювання.

Фінансове планування як складова бізнес-планування є одним із найбільш ефективних інструментів менеджменту. Залучення як оперативного так і стратегічного фінансового планування систематизує та впорядковує процес прийняття рішень на підприємстві, що є основною перевагою його використання.

Місце фінансового планування в ринковій економіці визначається тим, що планування є однією з функцій управління, тому фінансове планування – це функція управління фінансами. Планування в управлінні це: конкретизація цілей управління в системі показників фінансово-господарської діяльності підприємства; розробка стратегії і тактики діяльності, орієнтованої на досягнення цілей менеджменту.

Плануванням у широкому розумінні слід вважати процес прийняття управлінських рішень, які пов'язані з майбутніми подіями та здійснюються на основі систематичної підготовки. За своїм змістом це систематична постановка цілей і підготовка необхідних для їх здійснення заходів. Планування у вузькому розумінні можна визначити лише як підготовку, реалізацію та контроль за виконання рішень.

Призначення фінансового планування полягає у визначенні сукупної потреби підприємства в такій кількості фінансових ресурсів, щоб забезпечувалося фінансування розширення виробництва, виконання фінансово-кредитних зобов'язань перед бюджетом, банками тощо, розв'язання соціальних завдань і матеріального стимулювання працівників підприємства. Крім того, фінансове планування сприяє запобіганню понаднормативних і понадпланових витрат товарно-матеріальних цінностей і фінансових ресурсів як за окремими видами заходів, так і по підприємству загалом.

Кожне підприємство, починаючи свою діяльність, зобов'язане чітко представляти потребу на перспективу у фінансових, трудових та інтелектуальних ресурсах, джерела їхнього одержання, а також уміти точно розраховувати ефективність використання наявних засобів у процесі роботи свого підприємства. У ринковій економіці підприємці не можуть домогтися стабільного успіху, якщо не будуть чітко й ефективно планувати свою діяльність.

Як показує вітчизняна практика, на малих підприємствах функція фінансового планування або взагалі відсутня, або її виконує власник. Однак, не завжди такий підхід є виправданим. Відмова від використання загальноприйнятого європейського підходу до планування діяльності підприємства повинна бути зваженим рішенням, викликаним простотою господарської діяльності або відсутністю необхідності планувати взагалі. У випадках, коли підприємство розраховує на збільшення прибутковості та оптимізацію бізнес-процесів відмова від фінансового планування заздалегідь буде мати гальмівний вплив на його розвиток. Виконання такої функції власником, також не завжди є вірним. Відмова від делегування повноважень може негативно позначитися на недостатній увазі власника на загально-управлінську діяльність, що в свою чергу може вплинути на результат роботи.

Слід зазначити, що комплексне фінансове планування потребує фахового підходу. У процесі розробки плану і контролю за ходом його виконання у полі зору фінансиста повинна бути вся різнобічна фінансово-господарська діяльність підприємства. Першочерговим його завданням має бути забезпечення фінансової стабільності суб'єкта господарювання шляхом максимального використання внутрішніх важелів ресурсного забезпечення кругообігу виробничих фондів, підвищення фондівіддачі і рентабельності активів, забезпечення високої ліквідності боргових зобов'язань. Водночас фінансовий менеджер повинен аналізувати доступну інформацію про діяльність конкурентів підприємства, прогнозувати вплив зовнішніх чинників на фінансовий стан підприємства, розробляти запобіжні чи альтернативні заходи, щоб забезпечити фінансову стійкість і конкурентоспроможність.

Таким чином, в центрі всієї системи планування на підприємстві стоїть фінансовий план. Він дійсно є ключовою ланкою всього процесу планування, що дозволяє з'єднати стратегічне мислення із здатністю розробити конкретний план дій на плановий період. Тому правильне використання механізмів фінансового планування дозволить підприємству досягти довгострокових позитивних результатів та зайняти стійкий стан на ринку. Отже, використання фінансового планування як ефективного засобу фінансового

менеджменту є виправданим. Фінансове планування відображає одну з найважливіших сторін організації виробництва – управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Шайдаєва М.А., студентка ОКР «Магістр», спец. «Фінанси»*

*Науковий керівник – Капаєва Л.М., к.е.н., доцент

Наявність інституту казначейства є об'єктивною закономірністю будь-якого державотворення, оскільки для розв'язання стратегічних завдань, виконання своїх функцій держава повинна мати достатньо ресурсів, а тому вона створює відповідні фінансові структури, які забезпечували б реалізацію її функцій та завдань.

Розвиток казначейської системи виконання бюджетів в Україні зараз не дає змоги повною мірою й ефективно використовувати сучасну казначейську систему виконання бюджетів.

У зв'язку з розпадом СРСР і проголошенням України незалежною державою постала потреба у новій системі касового обслуговування бюджету. На виконання Указу Президента України від 18.06.1993 № 219/93 «Про порядок виконання Державного бюджету України» касове виконання державного бюджету почало здійснюватись Національним банком України [4, с. 18]. Фінансування витрат почало здійснюватися в межах доходів, що реально надійшли до державного бюджету, а також за рахунок кредитів, наданих Національним банком Міністерству фінансів. Разом з тим, постало питання оперативного управління бюджетними коштами, спрямування їх на першочергові соціально-економічні потреби, що можливо було здійснити лише через створення нової структури з налагодженим прозорим механізмом виконання бюджетів усіх рівнів.

Для переходу до казначейської системи касового обслуговування Державного бюджету України у 1995 році відповідно до Указу Президента України було створено Державне казначейство України.

На початок 1996 року було завершено створення трірівневої структури його органів. Національна казначейська система складається з: центрального апарату Державного казначейства, 27 головних управлінь Державного казначейства (ГУДКУ) обласного значення та 633 районних (міських, районних у містах) управлінь (відділень) Державного казначейства (УДК). Така структура дає змогу якісно здійснювати казначейське обслуговування місцевих бюджетів [7, с. 10].

З 1 квітня 1997 року в Україні відбулося запровадження казначейської системи касового виконання державного бюджету за видатками. У 1998 році було завершено переведення на казначейську систему виконання державного бюджету міністерств і відомств, запроваджено нову бюджетну